

Fondacija tuzlanske zajednice
Vitalni Znaci Tuzle 2012

Konsultacije sa građanima

Razgovor sa članovima Mreže aktivnih zajednica Tuzle

Pozadina

Početkom 2013. godine Fondacija tuzlanske zajednice je okviru istraživanja kvalitete življenja "Vitalni Znaci Tuzle 2012" održala niz konsultacija sa građanima fokusiranih na izgradnju bolje zajednice kroz identifikaciju stanja u lokalnoj zajednici i jačanje individualnog osjećaja odgovornosti (pripadnosti) pojedinaca za stanje u lokalnoj zajednici.

Sve fokus grupe u okviru konsultacija počele su kratkim prezentacijama istraživanja i tema za diskusiju, nakon čega su građani kroz rad u malim grupama, prezentaciju i diskusiju iznosili svoje mišljenje. Dobiveni rezultati razgovora sa građanima pomogli su Fondaciji da ispita subjektivni osjećaj kvaliteta življenja i zajedno sa građanima identifikuje prilike za djelovanje unutar lokalne zajednice.

Konsultacije sa građanima su u periodu januar-mart, održane u saradnji sa članicama Mreže aktivnih zajednica Tuzle, pri čemu su dvije fokus grupe održane ciljano sa ranjivim kategorijama u društvu, sa ženama i mladima.

Forma diskusije

Diskusije sa građanima fascilitirane su od strane FTZ tima koji je vodio učesnike kroz tri pitanja, osiguravajući prostor za učešće za diskusiju i doprinos svih učesnika. Tri pitanja na kojima se fokusirala diskusija su :

1. Kada razmišljate o vašoj zajednici, kako izgleda zdrava, vitalna zajednica?
2. Šta je dobro u vašoj zajednici? Šta funkcioniše?
3. Šta se može popraviti u vašoj zajednici?

Kao dodatak diskusiji građani su pozvani da na postovima napišu kako oni lično mogu i žele doprinijeti izgradnji bolje zajednice.

Ocijeni Vitalnost Tuzle!

Na kraju diskusije učesnici su imali priliku dati generalnu ocjenu stanja u zajednici.

Naime, u okviru istraživanja tokom decembra 2012. godine građani Tuzle su imali priliku dati svoju subjektivnu ocjenu stanja u zajednici putem upitnika koji je bio dostupan na web stranici istraživanja. Upitnik je tražio od građana da uzmu u razmatranje i dobre i loše pokazatelje unutar svake oblasti i da daju generalnu ocjenu stanja u zajednici. Za svaku oblast u upitniku je ponuđeno nekoliko osnovnih, preliminarnih podataka koji govore ponešto o stanju u navedenim oblastima, ali i kratke opise konteksta za svaku pojedinačnu oblast, koji bi mogli pomoći u razmišljanju i davanju ocjene stanja za svaku navedenu oblast.

Učesnicima diskusije podijeljene su kartice sa označenim vrijednostima iz upitnika, a nakon što je prezentovana svaka pojedinačna oblast, dizanjem iste učesnici su ocjenjivali vitalnost svoje zajednice.

Datum: 24. januar 2013

Oblasti za diskusiju: Pripadnost i vodstvo, Jaz između bogatih i siromašnih

U saradnji sa: Mreža aktivnih zajednica Tuzle

Lokacija OŠ Tušanj

Broj učesnika: 24

Sažetak diskusije:

Zbog značaja ovih tema i interesa koji za njih vlada u zajednici, diskusija je urađena u sklopu Konferencije građana što je omogućilo prisustvo predstavnika iz 9 mjesnih zajednica (Tušanj, Solina, Lipnica, Gornja Tuzla, Husino, Simin Han, Sjenjak, Kula, Slatina).

S obzirom da su učesnici predstavljali različite tipove lokalnih zajednica koje se suočavaju sa različitim potrebama i izazovima u izgradnji bolje zajednice, tokom diskusije istaknute su određene razlike u trenutnom stanju i težištima za napredak.

Iako su evidentne razlike u stanju lokalnih zajednica, većina ih smatra pozitivnim što imaju određeni prostor koji građani mogu koristiti za okupljanje, takođe svaka zajednica ima nekoliko aktivističkih grupa koje rade na prepoznavanju potreba u zajednici i organizovanju adekvatnih reakcija na njih. Međusobna saradnja lokalnih aktivista na razvoju građanskog aktivizma je još jedna stvar koju su građani ocijenili pozitivnom, kao i prisutnost lokalnih ambulanti, škola i s.

S druge strane tokom diskusije građani su se usaglasili da je za jačanje osjećaja pripadnosti lokalnoj zajednici i preuzimanje inicijativa od strane građana, potrebno raditi na boljoj informisanosti građana o pitanjima i događajima na nivou mjesnih zajednica, da je potrebno motivirati i animirati građane, posebno mlade, da se uključe u aktivnosti za poboljšanje uslova življenja u lokalnoj zajednici.

Pored toga, sve zajednice smatraju da bi mjesne zajednice trebale imati veći nivo samostalnosti i veća ovlaštenja kako bi se mogli direktnije baviti konkretnim pitanjima i potrebama specifičnim za svoju lokalnu zajednicu. Osim toga, članovi savjeta mjesnih zajednica bi trebali biti birani neposrednim putem od strane građana.

Diskutujući o jazu između bogatih i siromašnih građani su pozitivno ocijenili postojanje primarne zdravstvene zaštite i osnovnog obrazovanja u skoro svakoj zajednici, ali i većeg dijela infrastrukture. Takođe, pojedine pojedine zajednice imaju razvijene specifične društvene segmente koji omogućavaju integraciju i uključenost građana u život lokalne zajednice, kao što su poslovni inkubator kao podrška u povećanju zaposlenosti, kulturne aktivnosti i događaje, grupe za podršku, dobri međuljudski odnosi, spremnost lokalnih biznisa da podrže manje akcije i sl

Sređivanje prostora u zajednicama koje to trebaju koje bi otvorilo mogućnosti za nove i brojnije aktivnosti građana, zatim poboljšanje obrazovnog sistema, jačanje lokalne privrede i podrška malim biznisima što bi dovelo do povećanja broja zaposlenosti su, prema mišljenjima građana, težišta na kojima treba raditi u stvaranju zajednice koja će minimizirati razlike između bogatih i siromašnih.

Jaz između bogatih i siromašnih

Građani su rekli

Kako izgleda 'zdrava, 'vitalna' zajednica?

- Razvijena privreda zasnovana na proizvodnji
- Zaposleni stanovnici koji žive o svog rada.
- Mjerenje I vrednovanje rada
- Onemogućavanje mita I korupcije
- Oduzimanje nepravilno stečene imovine,
- Uređena socijalna politika
- Dobro uređena komunikaciona infrastruktura (putevi, parkovi, igrališta
- Obrazovni sistem prati potrebe društva
- Poštivanje ljudskih prava I sloboda

Šta dobro funkcioniše u vašoj zajednici?

- Međuljudski odnosi
- Veći dio infrastrukture
- Komunalne usluge su zadovoljavajuće
- Kulturni život je zadovoljavajući
- Saradnja sa privrednicima
- Zdravstvene usluge
- Inkubacioni centar (Lipnica)
- Predškolsko obrazovanje (Solina)
- Postojanje humanitarnih organizacija (CK I sl)
- Postojanje građanskih udruženja I neformalnih grupa koje razvijaju aktivizam u zajednicama (radne akcije, obilježavanje praznika I sl)
- Dobra saradnja građana sa školama

Šta se može poboljšati

- Infrastruktura (kanalizaciona I vodovodna mreža u rubnim dijelovima grada)
- Uređenje I opremanje prostorija mjesnih zajednica za aktivnosti građana
- Primarna zdravstvena zaštita
- Posvetiti više pažnje socijalno ugroženim licima
- Evidentirati beskućnike I pokušati riješiti njihov problem
- Pomoć I podrška za osobe na evidenciji za zapošljavanje
- Komunikacija između udruženja I institucija
- Poboljšanje prevoza putnika, veći broj linija javnog prevoza, kvalitetnija prevozna sredstva
- Ravnopravnost između gradskih I prigradskih zajednica
- Ekonomsko osnaživanje mladih

Pripadnost i vodstvo **Građani su rekli**

Kako izgleda 'zdrava', 'vitalna' zajednica?

- Mjesna zajednica ima pravni status
- Postoji adekvatan prostor za okupljanja građana
- Prisutna je koordinirana saradnja svih subjekata u zajednici
- Lideri u zajednici izabrani su na osnovu kompetencija i sposobnosti (Zajednica ima stručne, komunikativne, obrazovane i autoritativne lidere)
- Lokalna samouprava pruža podršku u zadovoljavanju potreba i rješavanju poteškoća iznesenih od strane mjesnih zajednica
- Iskazane potrebe mjesnih zajednica zadovoljavaju se u skladu sa
- Postoji dobra veza i komunikacija među mjesnim zajednicama, naročito između udaljenih rubnih zajednica Općine (Husino, Simin han, Gornja Tuzla i sl)

Šta je dobro u zajednici, šta funkcioniše?

- Postojanje društvenih domova kao mjesta za okupljanje građana (Agora centar u Smin Hanu, Društveni dom u Gorjoj Tuzli i Lipnici i sl)
- Okupljanje građana kroz rad lokalnih aktivističkih grupa
- Dobra komunikacija i koordinacija između aktivističkih grupa i drugih aktera u zajednicama
- Blizina gradskog centra za gradske mjesne zajednice
- Postojanje i rad ambulante, škole, apoteke i pošte u većini zajednica

Šta se može poboljšati u zajednici?

- Obnavljanje i izgradnja infrastrukture u mjesnim zajednicama (kanalizacija, voda, regulacija korita rijeke Jale, ulična ravjeta, asfaltiranje puteva, rekonstrukcija puta Gornja Tuzla - Lopare - Čelić, izgradnja nadvožnjaka i povdožnjaka preko magistralnih puteva u MZ Pasci, Husino, Simin Han, Šićki Brod...)
- Deminiranje miniranih zemljišta u mjesnim zajednicama
- Rješavanje pravnog statusa društvenih domova
- Bolja informisanost građana o pitanjima bitnim za lokalnu zajednicu
- Vraćanje ovlaštenja i načina finansiranja mjesnih zajednica
- Izbor članova savjeta učiniti neposrednijim
- Veća uključenost građana, posebno mladih u aktivnosti lokalne zajednice
- Veća izlaznost na izbore
- Bolja koordinacija aktera u mjesnim zajednicama
- Manja upotreba automobila
- Uređenje biciklističkih staza unutar zajednica i između zajednica

Šta ja mogu uraditi da dopinesem izgradnji zdravije i bolje zajednice?

- “Učestvovati u uređenju okoliša u MZ I ekološkim akcijama”
- “podržavam I učestvujem na manifikacijama u lokalnoj zajednici”
- “Učešće I organiziranje radničkih akcija za poboljšanje zajednice”
- “Upoznati građane sa njihovim pravima I dužnostima kroz edukacije”
- “Ličnim primjerom razvijati svijest kod građana o potrebi zaštite okoliša”
- “Domaćinski se odnositi prema resursima zajednice”
- “Pomoći bolesnim I starim osobama”
- “Razgovarati sa građanima da ne bacaju smeće svugdje”
- “Napraviti spisak socijalno ugroženih porodica u svojoj MZ”
- “Podijeliti svoje znanje o pčelarstvu sa zainteresovanim građanima”
- “Koristiti gradski prevoz umjesto auta”
- “Raditi na organizovanju I animiranju mladih”
- “Animirati mlade primjerom ličnog aktivizma”
- “Sadržajnim iskorištavanjem vlastitog slobodnog vremena”

Ocijeni Vitalnost Tuzle!

Forum sa članovima Mreže Aktivnih zajednica Tuzle	
Ocijenite Vitalnost Tuzle!	
Naziv oblasti	
Zdravlje i rekreacija	2,9
Stanovanje	2,6
Jaz između bogatih i siromašnih	3,8
Obrazovanje i perspektive za cjeloživotno učenje	3,2
Osjećaj sigurnosti	3,2
Mogućnosti za početak	2,8
Kultura i umjetnost	2,2
Životna sredina	3,04
Rad i zapošljavanje	3,9
Pripadnost i vodstvo	2,9
Lokalna mobilnost	2,7
Ekonomija i poduzetništvo	2,9

Opis skale za ocjenu vitalnosti Tuzle!	
1	Odlično možemo biti uzor drugima
2	Dobro iako je potrebno uložiti napor da se situacija održi ili poboljša
3	Loše, potrebno je učiniti nešto
4	Zabrinjavajuće, situacija zahtjeva ozbiljnu društvenu reakciju